

PAARDENSPORT
VLAANDEREN

**VLAAMSE
TRAINERSCHOOL**
SPORT VLAANDEREN - SPORTFEDERATIES
UNIVERSITEITEN EN HOGESCHOLEN LO

PAARD
VLAAN

OPLEIDINGEN

INFOBUNDEL

INITIATOR PAARDENSPORT

Inhoud

Inleiding	3
Profiel van de Initiator Paardensport	4
Toelatingsvoorwaarden	4
Lessenrooster.....	4
Aanwezigheid tijdens de lessen	4
Cursisten met leerproblemen	4
Kortingen en/of terugbetalingen	5
Vrijstellingen voor bepaalde vakken/modules	5
Cursusmateriaal	5
Maaltijden en overnachtingen.....	6
Inhoud van de opleiding Initiator Paardensport.....	6
Module 1: Start 2 Coach (15u).....	6
Module 2: Sporttechnische module Initiator Paardensport.....	7
Module 3: Didactisch-methodische module Initiator Paardensport	8
Module 4: Stagemodule.....	9
Stagementor en stageplaats	10
Examen en herexamens.....	10
Aanwezigheid tijdens de examens.....	11
Raadplegen van de scores	11
Diploma.....	12

Inleiding

Beste cursist

Bedankt voor je interesse in een opleiding Initiator Paardensport.

Aan de hand van de bundel krijg je meer inzicht in het verloop van een cursus tot het behalen van het diploma Initiator Paardensport (Olympische disciplines).

Contactpersonen:

Paardensport Vlaanderen:

Ellen De Keukeleire - opleidingen@paardensport.vlaanderen - 09/247.10.48

Sport Vlaanderen - Vlaamse Trainersschool:

Sofie Journée - sofie.journee@sport.vlaanderen - 02/209.47.53

Profiel van de Initiator Paardensport

De Initiator Paardensport begeleidt beginnende ruiters in één op één situaties of in groep. Deze beginnende ruiters kunnen zowel kinderen als volwassenen zijn. Als lesgever is de Initiator Paardensport verantwoordelijk voor het aanleren van vaardigheden op en naast het paard in een veilige en ethische context. Als VTS-gediplomeerde trainer kan je een lessenreeks structureel opbouwen met realistische einddoelen, aangepast aan elk individu uit de groep. Ook het informeren van ouders behoort tot de taak van de lesgever. Daarnaast behoort het juist kunnen inschatten van geschikte paarden met aandacht voor het dierenwelzijn tot de vaardigheden die een goede trainer heeft. Tot slot heb je als trainer te allen tijde een voorbeeldfunctie en dus is een gepaste attitude een must.

Toelatingsvoorwaarden

- Op het moment van inschrijven in het bezit zijn van een (ruiter)brevet B of geslaagd zijn voor de rijtechnische en theoretische proef voor Initiator (rozet 5).
- Minimum 17 jaar zijn/worden in het kalenderjaar dat de opleiding start.

Lessenrooster

Het lessenrooster is voor start van de cursus terug te vinden via je persoonlijk 'MijnVTS-profiel' als je inlogt op de website <https://www.sport.vlaanderen/vlaamse-trainersschool/mijn-vts/> of via de app van de Vlaamse Trainersschool die je kan downloaden via iTunes of Google Play Store. We verwachten dat je 30 minuten voor aanvang van een praktijkles en 15 minuten voor aanvang van een theorieles aanwezig bent. Voor de praktijklessen word je verwacht te helpen bij de voorbereiding van de lessen; ook dat is immers een taak van de initiator. Wijzigingen aan het lessenrooster tijdens de cursus zijn steeds mogelijk.

Aanwezigheid tijdens de lessen

Het volgen van de lessen is verplicht. Ben je eens ziek of kan je onverwachts niet naar de lessen komen? Dat is eenmalig geen probleem, maar er wordt een minimum van 80% aanwezigheid gevraagd tijdens module 1 en 80% tijdens de overige modules. Indien je minder dan 80% aanwezig bent geweest, zal het niet mogelijk zijn deel te nemen aan het examen/herexamen. Deze regel geldt ook voor cursisten die enkele of alle vakken opnieuw volgen (bissen). Bij afwezigheid dien je de cursusverantwoordelijke ter plaatse te verwittigen.

Cursisten met leerproblemen

Paardensport Vlaanderen en VTS kunnen in functie van het examen van een cursist met leer- of leesstoornissen alternatieve maatregelen nemen indien:

- deze cursist dit uiterlijk de eerste lesdag heeft gemeld aan de cursusverantwoordelijke en
- desgevallend een (para)medisch attest heeft voorgelegd waarop ook vermeld staat wat de remediëring bevat bv. 50% meer examentijd, examenvragen worden voorgelezen, mondeling examineren, ...

Kortingen en/of terugbetalingen

Kortingen:

- Personen met een handicap van 66% genieten een korting van 50%, mits zij het bewijs hiervan voor de start van de cursus voorleggen aan het VTS-secretariaat.
- Studenten LO (BA-MA) genieten een korting van 50% mits inschrijvingsbewijs hogeschool of universiteit Lichamelijke Opvoeding.
- Cursisten die de cursus opnieuw volgen (bissen) genieten een korting van 50% indien de beide cursussen werden georganiseerd door de Vlaamse Trainersschool. Dit geldt dus niet voor (school-) erkende cursussen

Terugbetalingen:

- Volledig werklozen of personen die zich hiervoor in de wachttijd bevinden in de periode tussen de start en het einde van de module-organisatie, en die geslaagd zijn voor het examen en een attest voorleggen van de V.D.A.B., ontvangen na schriftelijk verzoek 50% van het betaalde cursusgeld terug.
- Personen met bestaansminimum die geslaagd zijn voor het examen en een attest voorleggen van het OCMW, ontvangen na schriftelijk verzoek 50% van het betaalde cursusgeld terug.

Vrijstellingen voor bepaalde vakken/modules

Een cursist kan vrijstelling aanvragen voor vakken of modules van de VTS-opleidingen op basis van een Vlaamse kwalificatie (tenzij specifiek anders vermeld), of een buitenlandse kwalificatie die als gelijkwaardig werd erkend met de Vlaamse kwalificatie door NARIC - Vlaanderen.

Een vrijstelling voor een vak of een module betekent dat men hiervoor geen les hoeft te volgen of examen dient af te leggen en als geslaagd wordt beschouwd.

De vrijstellingstabel en de procedure om een vrijstelling aan te vragen kan je terugvinden op de website van de Vlaamse Trainersschool:

<https://www.sport.vlaanderen/vlaamse-trainersschool/vts-info/info-voor-cursisten/>

Bissers met een A- of B-score voor vakken van VTS-opleidingen gestart sinds 2010 dienen geen vrijstelling meer aan te vragen voor deze vakken. Ze worden automatisch toegekend. Bissers met een A- of B-score voor vakken van VTS-opleidingen gestart vóór 2010 nemen best contact op met het VTS-secretariaat.

Bissers dienen steeds voor alle opleidingsonderdelen (modules) in te schrijven en de vakken af te leggen van het geldende opleidingsstramien waar ze op basis van vorige deelnames niet voor zijn vrijgesteld.

Cursusmateriaal

Het cursusmateriaal wordt digitaal ter beschikking gesteld. Cursisten kunnen de cursusteksten en het andere aanvullende materiaal downloaden via hun persoonlijke 'MijnVTS-profiel', via de VTS-app of via VTS Connect. VTS Connect is het digitale leerplatform van de Vlaamse Trainersschool dat kan geopend worden via 'MijnVTS' of via de VTS app (niet rechtstreeks via de browser).

Cursisten dienen zelf geen paard mee te brengen/te voorzien. De accommodaties stellen hun

lespony's/paarden ter beschikking en zorgen ook voor de nodige ruiters om de didactische oefeningen te kunnen uitvoeren. De opleiding Initiator heeft als doel personen op te leiden tot lesgever. Het is niet de bedoeling dat men tijdens de opleiding zelf gaat paardrijden.

Maaltijden en overnachtingen

Maaltijden:

Er worden standaard geen maaltijden voorzien door de cursusorganisatie.

Overnachtingen:

Dit hangt af van accommodatie tot accommodatie. In al de Sport Vlaanderen centra is er de mogelijkheid om te blijven overnachten (afhankelijke van de beschikbare plaatsen). Ook in andere accommodaties is er soms mogelijkheid om te blijven slapen. De cursist dient zelf rechtstreeks contact op te nemen met de accommodatie voor verdere afspraken.

Inhoud van de opleiding Initiator Paardensport

Tijdens de opleiding Initiator Paardensport leert de cursist alle kneepjes van het vak om beginnende ruiters te leren paardrijden. De totale opleiding bestaat uit 86 uren (waarvan 9 uren stage, 4 modules en 13 vakken) en omvat zowel theoretische lessen als praktijklessen. Tijdens deze praktijklessen wordt er niet gereden, maar worden de vaardigheden als lesgever ingeoeft in en naast de piste.

6

De theorie, die als basis dient om een goede lesgever te worden, wordt vevat in een uitgebreid naslagwerk. Tijdens de lessen zullen de docenten duidelijk een onderscheid maken tussen de essentiële leerstof die dient gekend te zijn enerzijds en achtergrondinformatie die nuttig is om te weten als lesgever, maar die niet zal bevroegd worden anderzijds.

Module 1: Start 2 Coach (15u)

Gedurende 15u leer je op een praktijkgerichte manier de **basisprincipes rond verantwoord training geven**. Deze basismodule is een opstap naar de Initiatoropleiding en is een sporttakoverschrijdende module. Dit wil zeggen dat je de kennis die je tijdens deze module verwerft, ook kan gebruiken in andere sporttakken. Echter zijn onze docenten opgeleid om deze module een hippische vertaling te geven, zodat dit onmiddellijk bruikbaar wordt in het werkveld. De cursist krijgt volgende startbagage mee:

Het didactisch model = de rode draad van deze module

In deze Start 2 Coach-Module krijg je als cursist volgende pedagogisch-didactische basisprincipes mee:

- dat sporters zich op hun eigen tempo ontwikkelen en hoe je hun (ontwikkelings)ritme kan volgen (bouwsteen Sporters);
- dat sporters een verschillende achtergrond hebben en hoe je inclusief kan werken (bouwsteen Sporters);
- hoe je motiverend kan coachen (bouwsteen Trainer);
- hoe je de fysieke en sociale veiligheid kan beschermen (bouwsteen Trainer);
- hoe je een voorbeeldfunctie vervult (bouwsteen Trainer);
- hoe je best kennis en vaardigheden kan aanleren aan je sporters door je omgeving, leerdoelen en methoden aan hen aan te passen (bouwstenen Omgeving, Leerdoelen en Methoden).

7

Module 2: Sporttechnische module Initiator Paardensport

Module 2 is een theoretische module die 32 uren les omvat. Deze module is gericht naar de sporttechnische vaardigheden die je dient te kennen als Initiator Paardensport. Volgende vakken worden tijdens module 2 gedoceerd:

- **Introductie tot de opleiding Initiator Paardensport (1u):** De toekomstige Initiator kent na deze les de do's-and-don'ts van de lesgever en kent de doelgroep waarmee hij/zij te maken zal krijgen. Daarnaast wordt een kader geschept van de Initiator in het trainerslandschap in Vlaanderen met de daar bijhorende doorgroeimogelijkheden.
- **Opleidingsvisie paardrijden (2u):** Tijdens deze lessen krijgt men inzicht welke sportfederaties er in ons land zijn en wat hun taken zijn. Ook wordt toegelicht welke leerlijn er vanuit Paardensport Vlaanderen gevolgd wordt om beginnende ruiters op te leiden tot echte profs of tot levenslange, al dan niet recreatieve, sportbeoefenaars.
- **M-factor in het paardrijden (3u):** Hoe je kinderen en jong-volwassenen op een motiverende manier kan leren paardrijden is het kernonderwerp van dit vak. Daarnaast staat ook

plezierbeleving centraal. Hoe je dit op een veilige en leerrijke manier kan toepassen, ontdek je tijdens de lessen 'M-factor in het paardrijden'.

- **Basiskennis en omgang met paarden (3u):** De docenten leren de toekomstige Initiators de basispsychologie en gedrag van het paard. Er wordt aangeleerd hoe je beginnende ruiters leert een paard te benaderen, te poetsen en op te zadelen. Ook krijgt de toekomstige Initiator een basiskennis over voeding, materiaal en transport.
- **Basiskennis, technieken en foutenanalyse zitscholing en longeren (2u):** Basiskennis, technieken en foutenanalyse zitscholing en longeren geven de toekomstige lesgevers inzicht op het longeren van paarden en het aanleren van de correcte houding.
- **Basiskennis, technieken en foutenanalyse dressuur (8u):** Als Initiator leer je beginnende ruiters de eerste stapjes in de dressuur (houding, lichtrijden, overgangen, stelling en buiging, aanleuning,...). Deze theoretisch achtergrond stelt je in staat om de opbouw van deze vaardigheden op een correcte manier aan te brengen en fouten te herkennen. De bedoeling is dat je deze kennis later kan toepassen tijdens de praktijklessen.
- **Basiskennis, technieken en foutenanalyse springen (8u):** Zoals het vak basiskennis, technieken en foutenanalyse dressuur moet basiskennis, technieken en foutenanalyse springen een leidraad bieden voor het opbouwen van de springlessen. Onder andere de ideale springhouding, hoofdfactoren van het springen en veel voorkomende fouten worden besproken tijdens deze lessen.
- **Veilig paardrijden (2u):** Als ruiter kent iedereen de kracht van een paard. Vertrekkende vanuit herkenbare praktijkcases (verzorging, omgang, rijden) worden verschillende situaties besproken en gekeken hoe hier best kan op gereageerd worden. Theoretische achtergronden en het inoefenen in de praktijk worden tijdens de les continu gecombineerd.
- **Breedmotorische ontwikkeling van de ruiter (3u):** Recente inzichten tonen aan dat ruiters beter worden door niet enkel te oefenen op hun paard, maar ook naast het paard en dit reeds vanaf jonge leeftijd. Tijdens dit vak krijg je als toekomstige lesgever een eerste inzicht in de belangrijkste bewegingsvaardigheden in de paardensport en welke oefeningen je per vaardigheid in de praktijk kan toepassen.

Module 3: Didactisch-methodische module Initiator Paardensport

De derde module is de praktijkmodule. Alles wat je geleerd hebt in theorie leer je nu om te zetten in de praktijk.

Voor de lessen van module 3 worden de cursisten standaard onderverdeeld in 2 groepjes van telkens 8 cursisten. Als cursist dien je (voor de lessen van module 3) enkel aanwezig te zijn voor de praktijklessen van je eigen groepje. Er kan de eerste lesdag nog gewisseld worden van groepje, in overleg met de docenten en de cursusverantwoordelijke, maar enkel indien het aantal deelnemers in alle groepjes gelijk blijft. Je blijft gedurende de ganse opleiding in hetzelfde groep ingedeeld.

Module 3 omvat 28 lesuren en omvat volgende vakken:

- **Didactische oefeningen Initiator Paardensport (28u waarvan 21u didactische oefeningen en 7u theorie in de vorm van reflectie):**

Tijdens deze oefeningen leer je bij beginners de sporttechnische aspecten van dressuur en springen op een aantrekkelijke manier aan te leren aan de hand van een zelf opgemaakt trainingsvoorbereidingsformulier. Net zoals bij de voorgaande didactische oefeningen blijven veiligheid, leren en plezier centraal staan.

Het is geen te onderschatten uitdaging om beginnende ruiters en amazones in groep hoefslagfiguren te laten rijden in stap, draf en galop. Tijdens de didactische oefeningen springen zal je leren wanneer de beginners klaar zijn om te springen. Hierbij zal je de juiste houding aanleren met behulp van oefeningen over grondbalken en cavaletti om nadien over een enkelvoudige hindernis te springen. Om de lessen voor alle ruiters interessant te maken en hen blijvend te motiveren wordt veel aandacht besteed aan differentiatie tijdens de lessen. Wie helemaal geen ervaring heeft met groepslessen aan beginnende ruiters kan best al eens een kijkje nemen in een manege.

Module 4: Stagemodule

De stagemodule bevat in totaal 11u en bestaat uit 2 delen: de effectieve stage en het vak 'feedback en reflectie stage'.

- **Feedback en reflectie Stage (2u):** Tijdens de cursus wordt er per groep 2u vrijgemaakt om even te reflecteren over de stage. Wat heb je geleerd? Wat zijn je werkpunten? Welke interessante tips kreeg je mee van je begeleider? Wat vind je van je stageplaats? Tijdens dit uur kan je bijkomende vragen stellen aan een docent die deze reflectie zal begeleiden.

Het doel van de stage is een koppeling te maken tussen de theorie en de lesopdrachten tijdens de didactische oefeningen met reële situaties op het terrein.

Deze koppeling start met het observeren o.l.v. een stagementor. Daarom zijn er tijdens de stage-opdrachten **3 uur observatielessen** voorzien. Daarnaast is het de bedoeling om ervaring op te doen door het uitproberen van inhoudelijke en organisatorische elementen in het werkveld. Hiervoor zijn er **3 assistentie uren** en **3 uur doestage** voorzien. Tijdens deze doestage zal de cursist enkele uren assisteren en ook enkele lessen volledig op zich nemen o.l.v. een mentor. Als cursist houd je gedurende de hele stage een portfolio bij. Hierin komen observatieverslagen, lesvoorbereidingen en evaluaties die je stagementor dient in te vullen.

Inhoud stage-uren:

- **Observatie-uren (3u):** De cursist zal in totaal 3 uur observeren. Er wordt verwacht dat dit 1u dressuur, 1u springen en 1u zitscholing of kleuter-ponyrijden is. Observatie betekent dat de cursist de lessen waarneemt en dat hij/zij dus niet actief is als begeleider tijdens deze lessen. Er kunnen echter wel vragen gesteld worden aan de mentor. Na elke observatie wordt een

kort verslag geschreven. Met het observeren kan gestart worden van zodra module 1 tijdens de cursus is gegeven.

- **Assistentie-uren (3u):** Tijdens de assisterende stage zal de cursist, in tegenstelling tot de observatie-uren, wel zelf actief zijn. Hierbij zal men de lesgever bijstaan tijdens de lessen, maar ook tijdens de voorbereiding en/of de activiteiten na de les. Deze lessen dienen als tussenstap naar de doe-uren. De assisterende stage kan aangevat worden van zodra de eerste lessen praktijk didactiek tijdens de cursus gegeven zijn.
- **Doe-uren (3u):** De cursist zal tijdens de doestage 1u initiatieles dressuur en 1u initiatieles springen op zich nemen. Opnieuw kan er voor het 3e uur gekozen worden tussen een les zitscholing of een kleuterles. Ook de voorbereiding van deze lessen behoort tot een van de taken van de cursist. Na het volledig afwerken van de didactische oefeningen uit module 3, kan gestart worden met de doestage.

Stagementor en stageplaats

De stagementor is een gediplomeerde lesgever (minimum 21 jaar oud) die de cursist op zijn stage van nabij volgt en begeleidt, en hem helpt in het ontwikkelen van eigen middelen en strategieën om zijn lesgeefstijl te verbeteren. Hij zorgt voor een omgeving, waar je als Initiator initiatielessen kan geven aan beginnende ruiters of groepen ruiters (zowel in de discipline dressuur als springen) en waarbinnen de stagiair de nodige vaardigheden en kennis kan opdoen om zijn potentieel te verhogen. Al naargelang de stageplaats zal een gediplomeerd Initiator, Instructeur B of Trainer B/A de stagiair begeleiden.

De stagementor moet voor aanvang van de stage door de cursist doorgegeven worden aan de cursusverantwoordelijke. Deze zal de stagementoren ter goedkeuring voorleggen aan Paardensport Vlaanderen en de cursist informeren.

Er is een lijst van gediplomeerde trainers beschikbaar op de website van Paardensport Vlaanderen: <https://paardensport.vlaanderen/nl/opleidingen/vind-een-trainer>. Je mag ook zelf een stageplaats en/of stagementor ter goedkeuring voordragen. Enkel stagementoren die voldoen aan de opgelegde voorwaarden worden goedgekeurd.

Examen en herexamens

Na afloop van module 1 volgt een eerste evaluatiemoment over de basisprincipes rond verantwoord training geven.

Na afloop van modules 2, 3 en 4 volgt een tweede evaluatiemoment:

- **Theorie:** De theorie zal bevestigd worden aan de hand van een schriftelijk examen. Je krijgt hiervoor drie uur de tijd. Er zullen vragen gesteld worden uit elk theoretisch vak behalve uit het vak 'Introductie tot de Initiatoropleiding'. Hoe meer uren het vak gedoceerd wordt, hoe meer vragen het examen zal bevatten van dat vak. Tijdens de lessen wordt door de docenten duidelijk gemaakt wat als essentiële kennis moet beschouwd worden en wat achtergrond informatie is.

Praktijk: Het praktijk examen bestaat uit 20 minuten lesgeven aan een groep beginnende ruiters. Er wordt o.a. gelet op organisatie, lesgeefstijl, voorkomen als lesgever, stemgebruik

en inhoud van de les. Het examenonderwerp wordt gekozen uit één van de trainingsvoorbereidingsformulieren die in de loop van de cursus zijn opgemaakt. Na afloop van de les worden 10 minuten uitgetrokken voor vraagstelling.

Aanwezigheid tijdens de examens

- Het examen wordt afgelegd op de datum en plaats zoals voorzien op het lessenrooster.
- Cursisten (ongeacht voor welke reden) worden niet doorgeschoven naar een examenmoment van een andere cursus.
- De examencommissie beschouwt de cursist die afwezig is (om welke reden dan ook) op een examen van de eerste zitting als "uitgesteld" en verwijst hem voor de examenstof van de gemiste vakken door naar de tweede zitting. De cursist geniet een vrijstelling voor de vakken waarvoor hij eventueel wel examen heeft afgelegd en een A- of B-score heeft behaald.
- De examencommissie beschouwt de cursist die afwezig is (om welke reden dan ook) op het examen van de tweede zitting (herexamen), als niet geslaagd.

Raadplegen van de scores

De behaalde scores kan je na afloop van de examens terugvinden via je persoonlijk 'MijnVTS-profiel' als je inlogt op onze website www.sport.vlaanderen/vts of via de app van de Vlaamse Trainersschool die je kan downloaden via iTunes of Google Play Store.

11

De docenten geven steeds scores zoals hieronder weergegeven.

Quotering	Oordeel	Verduidelijking	
A	Zeer goed	De score "A" maakt duidelijk dat de cursist getoond heeft over meer dan de vereiste competentie te beschikken voor het betreffende vak. Ondanks het feit dat in VTS-opleidingen geen graden worden toegekend, is de "A"-score een signaal aan de cursist als blijk van waardering voor de geleverde inspanning en de aangetoonde competentie.	
B	Voldoende (en vrijgesteld)	De docent geeft de score "B" wanneer hij van oordeel is dat de cursist de vereiste competentie bezit. Deze "B"-score komt dus niet automatisch overeen met het beheersen van de helft van de leerstof of het correct beantwoorden van de helft van de vragen.	
C	Onvoldoende delibereerbaar	maar	De docent geeft de score "C" wanneer hij van oordeel is dat de cursist niet beschikt over de vereiste competentie. Dit tekort kan, volgens de vooropgestelde deliberatiecriteria (al dan niet delibereerbaarheid van het vak), gedelibereerd worden.
D	Onvoldoende delibereerbaar	en niet	De docent geeft de score "D" wanneer hij van oordeel is dat de cursist niet beschikt over de vereiste competentie én dat dit tekort zo duidelijk is dat de cursist onder geen beding als geslaagd

		kan beoordeeld worden. Dit tekort is niet delibereerbaar.
N	Niet afgelegd	De docent geeft de score "N" wanneer de cursist geen examen of herexamen heeft afgelegd.

Het volledige examenreglement kan je terugvinden via de website www.sport.vlaanderen/vts

Diploma

De cursist behaalt een diploma van de Vlaamse Trainersschool wanneer hij alle modules van een opleiding succesvol heeft afgewerkt. Een papieren versie zal na afloop van de cursus naar het thuisadres van de cursist opgestuurd worden. Een digitale versie van het diploma is steeds beschikbaar via het persoonlijk 'MijnVTS-profiel' dat elke cursist heeft.